

یادداشت

جهش تولید با تقویت بازار سرمایه

تقویت بازار سرمایه زمینه اشتغال‌زایی را برای توسعه فعالیت واحدهای صنعتی، مهار تورم و رقابتی شدن محصولات فراهم می‌کند. این اتفاق باعث خروج سرمایه‌ها از بازارهای غیرمولد و ورود آن به بازار سرمایه می‌شود. بنابراین دولت و سیاست‌گذاران باید تلاش خود را جهت هدایت مردم پیرای سرمایه‌گذاری در بورس در قالب دستورا‌عمل و بخشنامه‌های مشخص به کار بگیرند. در ایران تأمین مالی واحدهای تولیدی بانک‌محور بوده و تاکنون فرهنگ‌سازی درستی برای تأمین مالی بنگاه‌ها از طریق بازار سرمایه صورت نگرفته، به‌طوری‌که سیستم بانکی نتوانسته نقش خود را در اقتصاد کشور به خوبی ایفا کند. بنابراین بهتر است اقدامی صورت گیرد تا دفتر تأمین مالی وزارت صمت پیشتر از آنکه تولیدکنندگان را به سمت تأمین مالی از طریق سیستم بانکی هدایت کند، اقدامات لازم را جهت فرهنگ‌سازی واحدهای تولیدی برای استفاده از ابزارهای نوین تأمین مالی بازار سرمایه به کار گیرد. سرمایه‌گذاران باید از آ‌رامش نسبی برای سرمایه‌گذاری در بورس برخوردار و نسبت به این موضوع آگاه باشند که سود مناسبی از این بازار در مقایسه با دیگر بازارها کسب می‌کنند. در این صورت این گروه ترغیب می‌شوند تا به جای سرمایه‌گذاری در سپرده‌های بانکی و بازارهای موازی به سرمایه‌گذاری در بورس بپردازند. متأسفانه سیستم بانکی به دلیل حضور سوداگرایانه خود در بخش غیرمولد کشور، تمایل چندانی برای هدایت سرمایه‌ها به سمت بازارهای مولد ندارد. به همین منظور باید نسبت به جبران این خلأ از طریق ابزارهای موجود در بازار سرمایه تلاش کرد. یکی از راهکارهایی که می‌تواند تأمین مالی تولید را در بورس تسهیل کند، افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی بنگاه‌های بورسی است. با توجه به وجود تورم دورقمی در اقتصاد کشور و افزایش واقعی دارایی شرکت‌ها نسبت به ارزش دفتری، این اتفاق می‌تواند کمکی برای نشان دادن ارزش واقعی شرکت‌ها باشد. طبیعتاً بعد از انجام تجدید ارزیابی دارایی شرکت‌ها، تکلیف سهام‌داران با دارایی شرکت مشخص می‌شود و با اطلاع از ارزش دقیق دارایی‌ها می‌توانند نسبت به سرمایه‌گذاری درست در شرکت‌ها مبادرت ورزند. این موضوع در افزایش قدرت اعتباری شرکت‌ها و دریافت اعتبار مورد نیاز شرکت‌ها مؤثر خواهد بود. شرکت‌ها با افزایش قانونی ارزش خود از امکان دریافت اعتبارات بیشتر برای تأمین نقدینگی برخوردار می‌شوند. این اقدام ضمن اصلاح ساختاری و رصد دقیق استهلاک دارایی، عملکرد بهتری را برای ارزیابی توانگری شرکت‌ها رقم خواهد زد. بهره‌مندی از معافیت مالیاتی مشوقی برای ترغیب واحدهای صنعتی در راستای اجرای تجدید ارزیابی دارایی شرکت‌ها محسوب می‌شود. با تمدید مشوق مالیاتی، شرکت‌ها اقدام به انجام تجدید ارزیابی دارایی‌ها و به‌روز کردن دارایی خود خواهند کرد. البته ذکر این نکته ضروری است که عدم دسترسی تولیدکنندگان به نقدینگی مورد نیاز، برخی بخشنامه‌ها، مقررات و قوانین خلق اساعه، قوانین متعدد برای کارآفرینان، بوروکراسی پیچیده اداری و... از جمله موانع جلوگیری از تحقق جهش تولید و رونق اقتصادی به‌شمار می‌آیند. وجود چنین موانعی جذب سرمایه‌گذاران برای ورود به بازارهای غیرمولد و کاهش جذابیت در فعالیت‌های صنعتی و تولیدی را در پی دارد. برای رفع این سدها، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید تشکیل شده است. طبق ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید، وزیر صمت به‌عنوان رئیس این ستاد مسئولیتی در مسیر افزایش سرعت رونق اقتصادی برعهده دارد.

ستاد تسهیل می‌تواند محوری برای حل و‌فصل مشکلات واحدهای تولیدی باشد. باید تلاش شود تا دستگاه‌های مختلف اجازه صدور بخشنامه اضافی را نداشته و صدور مجوزها آسان شود. بنابراین ضرورت دارد که ستاد مذکور خود را مکلف به حمایت از تولید در کشور بداند؛ زیرا در این صورت به ثبات مد نظر در فضای تولید و سرمایه‌گذاری دست پیدا می‌کنیم و سرمایه‌گذاران از آسودگی خاطر برای سرمایه‌گذاری در بورس برخوردار خواهند شد.

اقتصاد

گفت‌وگو

براساس اعلام درگاه ملی مجوزهای کشور، در صورتی که دستگاه‌های مختلف در صدور مجوز کسب‌وکارهای مختلف تعلل داشته باشند، این درگاه خود رأساً اقدام به این کار خواهد کرد. اقدام فوق را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

این یک اقدام رو به جلو برای بهبود و تسهیل فضای کسب‌وکار کشورمان قلمداد می‌شود. سال‌هاست بسیاری از تولیدکنندگان، کارآفرینان و فعالان اقتصادی نسبت به بوروکراسی اداری حاکم شکایت دارند. به‌رغم اینکه در سال ۱۳۹۱، قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار به تصویب مجلس و دولت رسید، اما به‌درستی اجرا نشد. بنابراین اقدام اخیر را باید به فال نیک گرفت. هرچند باید زودتر از این‌ها چنین کاری انجام می‌شد. در حال حاضر در کشورهای دیگر اگر شما درخواست مجوزی داشته باشید، بعد از ۳۰ روز به‌صورت خودکار صادر می‌شود. این رویه مدت‌هاست به مرحله اجرا درآمده که باید اقدامات اینچنینی هرچه بیشتر و با ابعاد وسیع در کشور ما هم دنبال شود.

● **تبعات چنین رویه‌ای در اقتصاد کشور چیست؟**

عینی‌ترین مورد، بهبود فضای کسب‌وکار به حساب می‌آید. مدت انتظار برای شروع کسب‌وکار با توجه به تعیین رئیس‌جمهور منتخب نیز کاهش پیدا می‌کند. این مسئله با توجه به اینکه در سال جاری جهش تولید مدنظر بوده، از اهمیت بسزایی برخوردار است. رتبه تسهیل فضای کسب‌وکار کشور ما در دنیا بسیار پایین برآورد می‌شود، که باید با اقدامات مؤثر آن را ارتقا داد. همچنین با امکان سرعت گرفتن صدور مجوزها، رانته‌ها از بین رفته و امضای‌های طلایی که در دهه‌های گذشته برای مدت طولانی در اختیار برخی افراد بود، دیگر کارایی نخواهد داشت. این امضاها سرمنشأ رانت به حساب می‌آمدند که دیگر باید شاهد برچیده شدن آن‌ها باشیم.

● **به غیر از اعطای مجوزها، دیگر چه اقداماتی برای بهبود فضای کسب‌وکار باید انجام شود؟**

در این زمینه به سه مورد می‌توان اشاره کرد؛ در وهله اول

طی سال‌های گذشته، تأخیر در صدور مجوزهای کسب‌وکار انتقاد برخی از فعالان اقتصادی را در پی داشته است. با توجه به این موضوع، درگاه ملی مجوزهای کسب‌وکار کشور در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «در ادامه اجرای قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار، صدور خودکار تعداد ۱۰۲۹ عنوان مجوز بادرخواست‌های

بله، بانک‌ها باید با ارائه وام‌ها و تسهیلات مالی به شرکت‌ها و کسب‌وکارها، نقدینگی لازم برای انجام فعالیت‌های اقتصادی را فراهم کنند. این تسهیلات می‌تواند شامل وام‌های کوتاه‌مدت برای تأمین سرمایه در گردش و وام‌های بلندمدت برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های توسعه‌ای باشد. از سوی دیگر کسب‌وکارهای کوچک و متوسط به دلیل محدودیت‌های مالی معمولاً نیاز بیشتری به پشتیبانی مالی دارند. بانک‌ها با ارائه تسهیلات خاص به این دسته از کسب‌وکارها، می‌توانند به رشد و توسعه آن‌ها کمک و در نتیجه اشتغال‌زایی و رونق اقتصادی را تقویت کنند. در نهایت نیز با ارائه خدمات مشاوره‌ای و مدیریت ریسک، به شرکت‌ها یاری می‌رسانند تا ریسک‌های مالی خود را بهتر مدیریت کرده و در مسیر درست گام بردارند. مشاوره در زمینه‌های مالی، بیمه و مدیریت سرمایه از این خدمات به حساب می‌آید.

● **برای تغییر وضعیت کارکرد بانک‌ها چه می‌توان کرد؟**

نهادهای نظارتی باید ضمن نظارت دقیق‌تر بر فعالیت‌های بانک‌ها، از ورود این نهادها به امور غیرضروری جلوگیری به عمل آورند. این بازبینی‌ها باید به گونه‌ای باشد که بانک‌ها بیشتر نقش حامی و تأمین‌کننده نقدینگی را ایفا

همواره با فرارسیدن فصل تابستان، مسئله تأمین برق صنایع اهمیت دوچندانی پیدا می‌کند. طی سه سال اخیر دولت با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام داده، این موضوع را مدیریت کرده است. برای ایام پیش رو نیز تقاهم‌نامه‌ای بین وزارتخانه‌های نیرو و صمت منعقد شده تا خاموشی‌های بیشتر رخ ندهد. مصطفی رجبی‌مشهدی، مدیرعامل توانیر در این رابطه می‌گوید: «وضعیت برق صنایع در تابستان امسال نسبت به سال گذشته در حوزه شهرک‌های صنعتی تغییر چندانی نخواهد داشت، به گونه‌ای که تنها با

این رقم تا اوج بار امسال به حدود ۱۸۷۰ مگاوات خواهد رسید. طبق تفاهم‌های صورت گرفته، راندام همه نیروگاه‌ها باید حدود ۵۵ درصد باشد. بر همین اساس همه نیروگاه‌های فوق به‌شکل سیکل ترکیبی طراحی می‌شوند. واحدهای بخار آن‌ها نیز در سال آتی وارد مدار می‌شود تا به هدف تعیین‌شده برای راندمان ۵۵ درصد دست یابند.

نیاز به سرمایه‌گذاری در صنعت برق

حمیدرضا صالحی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با «آتی‌نو» ضمن اشاره به اینکه صنایع مختلف برای ادامه تولید به برق پایدار نیاز مبرم دارند، گفت: «این امکان باید به‌وجود بیاید تا از طریق بورس انرژی، نیروگاه‌های خصوصی که آماده عرضه برق به دور از قیمت‌گذاری دستوری هستند، بتوانند برق خود را به صنایع بفروشند. اقدام مذکور می‌تواند به صنایع کمک کند تا از برق کافی بهره‌مند شده و بخشی از مشکلات‌شان را حل کنند.»

او افزود: «براساس برنامه ششم توسعه، با افزایش ۶٫۵ تا ۷ درصدی مصرف برق در کشور، باید سالانه ۵۰۰ مگاوات نیروگاه جدید وارد شبکه شود. از این میزان، ۱۰۰۰ مگاوات باید به نیروگاه‌های تجدیدپذیر اختصاص یابد. سرمایه‌گذاری که در سالیان پیش در این حوزه فعالیت

با مهم‌ترین مزیت درگاه ملی مجوزها آشنا شوید

کاهش مدت انتظار برای شروع کسب و کار

مواجه با تأخیر از روز پنجشنبه هفتم تیرماه سال ۱۴۰۳ در درگاه ملی مجوزها فعال شد. «چنین تصمیمی به‌طور قطع می‌تواند شروع به کار فعالیت‌های اقتصادی را روان سازد. مسعود دانشمند، کارشناس اقتصادی و دبیرکل اسبق خانه اقتصاد ایران در گفت‌وگو با «آتی‌نو» به بررسی تبعات و اثرات این تصمیم پرداخته است.

کنند، بانک‌ها باید تمرکز خود را بر ارائه خدمات مالی به مشتریان قرار داده و از ورود به حوزه‌های تصدی‌گری بپرهیزند. این امر می‌تواند به بهبود روابط تجاری و افزایش اعتماد مشتریان منجر شود. از سویی نهادهای مالی می‌توانند ابزارهای مالی جدید و متنوعی را برای تأمین نقدینگی و حمایت از تولید معرفی کنند. این ابزارها می‌تواند شامل تسهیلات مالی، مشاوره‌های مالی و مدیریت ریسک باشد.

● **گام بعدی برای بهبود فضای کسب‌وکار چیست؟**

مقررات‌زدایی یکی از کارهایی است که باید در دستور کار دولت جدید قرار بگیرد. این مؤلفه به معنای کاهش یا حذف مقررات اضافی و دست‌وپاگیری است که بر کسب‌وکارها و فعالیت‌های اقتصادی اعمال می‌شود. با کم‌شدن قوانین پیچیده و زائد، شرکت‌ها می‌توانند با آزادی و انعطاف بیشتری به فعالیت بپردازند. این امر منجر به افزایش رقابت‌پذیری، کاهش هزینه‌های عملیاتی، جذب سرمایه‌گذاری بیشتر، تسهیل نوآوری و کارآفرینی، افزایش بهره‌وری، بهبود شفافیت و کاهش فساد و بهبود محیط شغلی برای کسب‌وکارهای کوچک و متوسط خواهد شد. در نتیجه، مقررات‌زدایی با کمک به رشد و توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال، فضای کسب‌وکار را برای تمامی فعالان اقتصادی بهبود می‌بخشد.

● **نقش ثبات در قوانین و مقررات جهت توسعه کسب‌وکار چیست؟**

ثبات در قوانین و مقررات و جلوگیری از صدور قوانین خلق الساعه یکی از ارکان اصلی برای ایجاد یک محیط کسب‌وکار پایدار و قابل پیش‌بینی تلقی می‌شود. اگر قرار باشد، قانونی تغییر کند، باید از سه ماه تا یک سال قبل برای آن برنامه‌ریزی صورت گیرد و اطلاع‌رسانی شود. نه‌اینکه صبح یک قانونی وضع و از ظهر اعمال شود. در چنین فضایی اقتصاد پیش نمی‌رود و تولید کشور با مشکلات بسیاری دست‌وپنجه نرم خواهد کرد. ثبات به ایجاد اعتماد و اطمینان در بین فعالان اقتصادی، تشویق به سرمایه‌گذاری بلندمدت، کاهش هزینه‌های تطبیق، بهبود فضای رقابتی، تسهیل برنامه‌ریزی و پیش‌بینی، جلوگیری از فساد و سوءاستفاده، تسهیل توسعه اقتصادی و بهبود روابط بین‌المللی منتهی می‌شود.

تأمین پایداری برق صنایع در فصل تابستان

جابه‌جایی یک روز کاری در هفته با روز جمعه این همکاری صورت می‌گیرد. در مقابل این شهرک‌ها می‌توانند از تعرفه همکاری با صنعت برق که در قبوض آن‌ها اعمال می‌شود، استفاده کنند. «اوادامه داد: «برنامه‌های همکاری برای تأمین برق شهرک‌های صنعتی با هماهنگی کامل هیأت‌مدیره شهرک و پس از انعقاد تفاهم‌نامه انجام می‌شود. در این خصوص شهرک‌های صنعتی موظف به رعایت مفاد تفاهم‌نامه اعلام شده توسط هیأت‌مدیره همان شهرک خواهند بود.»

کرده‌اند، به دلیل مواجهه با مشکلات، نتوانستند اقساط بانکی خود را بپردازند. به همین خاطر در این سال‌ها طبق برنامه ششم توسعه، شاهد ورود نیروگاه‌های جدید به مدار نبوده‌ایم.»

صالحی با تأکید بر اینکه جهت حضور بخش خصوصی در احداث نیروگاه‌ها، باید جذابیت ایجاد شود، توضیح داد: «برای این کار می‌توان مجموعه اقداماتی را انجام داد. در ابتدا، دولت باید سیاست‌های تشویقی و حمایتی را معرفی کند. این سیاست‌ها شامل ارائه تسهیلات مالی، معافیت‌های مالیاتی و تعیین قیمت برق به‌صورت رقابتی در بورس انرژی است. همچنین وجود یک بستر قانونی و حقوقی پایدار نیز ضرورت دارد تا امنیت سرمایه‌گذاران در برابر هر موضوعی تأمین شود.» نایب‌رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران اضافه کرد: «تعیین نرخ‌های جذاب و رقابتی برای خرید برق از نیروگاه‌های خصوصی نقش مهمی در جلب توجه سرمایه‌گذاران ایفا می‌کند. این نرخ‌ها باید به گونه‌ای تنظیم شوند که ضمن تضمین بازگشت سرمایه، سودآوری پروژه‌ها را افزایش دهند.»

صالحی با بیان اینکه امروزه جهان در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر پیشرفت‌های چشمگیری داشته، گفت: «در کشورمان به دلیل تکیه بر انرژی‌های فسیلی و ارزان قیمت، توسعه این نوع انرژی‌ها با موانع زیادی روبه‌رو بوده و به کندی پیش رفته است. به‌نوعی این وابستگی به منابع ارزان قیمت باعث شده انگیزه کافی برای سرمایه‌گذاری و تحقیق و توسعه در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر بسیار کم باشد. ایجاد مشوق‌های مالی و تسهیلات ویژه برای سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر می‌تواند بخش خصوصی را برای ورود به این حوزه ترغیب کند.» او افزود: «استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر مزایایی نظیر کاهش آلودگی هوا و محیط‌زیست، افزایش اشتغال‌زایی، جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و توجه بیشتر به نوآوری و تکنولوژی را به همراه دارد. با توسعه این انرژی‌ها، تنوع بیشتری به سبد انرژی کشور تزریق می‌شود و وابستگی به سوخت‌های فسیلی کاهش می‌یابد. این تنوع می‌تواند افزایش پایداری و امنیت انرژی کشور را به‌رهمان آورد.»